

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121207345
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121207345.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, vo veci starostlivosti súdu o maloletú M., dieťa rodičov: matky A. a otca M. v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- II. Konanie vo veci samej z a s t a v u j e.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec M. (ďalej len navrhovateľ alebo otec) podal dňa 10.09.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal súd, aby mu bola zverená neodkladným opatrením do osobnej starostlivosti maloletá M. (ďalej len maloletá).
2. Predtým dňa 09.09.2021 podal otec aj návrh vo veci samej na základe, ktorého žiadal o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti, ale dňa 10.09.2021 vzal uvedený návrh späť (a podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia - pozn. súdu).
3. Navrhovateľ odôvodnil návrh predovšetkým tým, že maloletá je umiestnená v E.0 zo dňa 03.07.2020. Aktuálne plynie výchovné opatrenie vydané Okresným súdom Rožňava, sp. zn. 12P/65/2020 zo dňa 01.10.2020, právoplatné dňa 16.03.2021, ktoré bolo uložené na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti. Dňom 16.09.2021 bude výchovné opatrenie ukončené. Podľa hodnotenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Má vytvorené vhodné podmienky pre riadne zabezpečenie a výchovu maloletej, žije v manželskom zväzku s V., s ktorou majú k dispozícii dve izby v rodinnom dome z ktorých má jedna slúžiť ako detská izba pre maloletú a druhá ako spálňa s kuchyňou. Od umiestnenia maloletej v CZ., ju pravidelne spolu s manželkou navštevujú a po dohode s centrom ju brávali na povolené vzdialenie do ich domácnosti. Mimo toho boli s maloletou v pravidelnom telefonickom kontakte. Uvedený návrh podávajú z dôvodu, že dňa 16.09.2021 uplynie výchovné opatrenie a maloletá sa ocitne bez starostlivosti.
4. Tunajší súd si nechal pripojiť rozhodnutie Okresného súdu Košice I, sp. zn. 11P/148/2014, ktorým bola maloletej nariadená ústavná starostlivosť, rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12P/65/2020 zo dňa 01.10.2020, ktorým bola maloletej nariadené výchovné opatrenie a rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/141/2020 zo dňa 17.12.2020, ktorým bola maloletej zrušená pestúnska starostlivosť.
5. Podľa § 125 ods. 1 zákona. č. 160/2015 Z.z Civilného sporového poriadku (ďalej iba CSP) podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

6. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

7. Podľa § 2 ods.1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods.1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 328 ods.2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa §331 ods.1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

18. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

19. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

21. Podľa čl. 4 súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom

konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

22. Podľa § 38 ods. 1 CSP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

23. Civilný mimosporový poriadok predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) a v § 360 a nasl. upravuje iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd predovšetkým zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, ktorý v § 325 ods. 2 uvádza demonštratívny výpočet príkladov neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť. Neodkladné opatrenie je v zmysle zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené nariadiť iba vtedy, ak sa osvedčí tvrdenie, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

24. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem maloletého dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

25. Z celého spisového materiálu a pripojených rozhodnutí boli zistené nasledovné skutočnosti:

26. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odd. sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately (ďalej len úrad) zo dňa 19.08.2021, vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 12P/65/2020 zo dňa 01.11.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.03.2021 bolo maloletej uložené výchovné opatrenia za účelom zabezpečenia úpravy rodinných, sociálnych pomerov v pobytovom zariadení v CZ. na dobu šesť mesiacov. Maloletá sa aktuálne nachádza v období mladšieho školského veku. Zo začiatku sa horšie prispôbovala pravidlám centra, nerešpektovala pokyny vychovávateľov, prichádzala do konfliktu aj s rovesníkmi. U maloletej sa objavili tendencie k odcudzovaniu drobných predmetov. Prejavuje sa ako veselé, živé dieťa, pri komunikácii pôsobí utiahnuto. Počas pandémie COVID-19 bola v každodennom telefonickom kontakte s otcom a jeho manželkou. Manželia pravidelne kontaktovali sociálnu pracovníčku za účelom poskytnutia informácií o zdravotnom stave maloletej, školských výsledkoch, správaní a jej celkovom prosperovaní. Pri osobných návštevách vždy maloletej priniesli oblečenie, sladkosti a malé darčeky. Otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, privyrába si občasnými brigádami, jeho manželka poberá invalidný dôchodok v sume 300 Eur. Maloletej bolo umožnené povolené vzdialenie v termínoch 16.04.2021-18.04.2021, 22.05.2021-26.05.2021, 11.06.2021-13.06.2021, 06.07.2021-22.07.2021, 15.08.2021-22.08.2021. V čase povoleného vzdialenia zabezpečoval otec maloletej spoločne s manželkou každodenný doprovod a prípravu na vyučovanie. Pobytu v rodine sa maloletá veľmi tešila, otcovu manželku oslovuje mama. Biologická matka maloletej sa zdržiava na neznámom mieste. Úrad spoločne s E. vykonal opakované neohlásené šetrenia v rodine v dňoch 20.07.2021 a 17.08.2021. Počas sociálneho zisťovania bolo v domácnosti upratané, navarené, maloletá bola čisto oblečená, preukázali dostatok potravín. Úrad vykonal s maloletou rozhovor počas ktorého uviedla, že by chcela bývať s otcom a jeho manželkou, ktorú oslovuje mama, v ich domácnosti sa cíti veľmi dobre. Dňa 17.08.2021 sa v E. konala prípadová konferencia, na ktorej sa zúčastnilo centrum, úrad a otec s manželkou. Otec prejavil o maloletú vážny záujem, spoločne s manželkou prisľúbili, že dohliadnu na riadnu školskú dochádzku u maloletej. Na konferencii bolo zhodnotené, že uložené výchovné opatrenie splnilo účel. Nariadenie ústavnej starostlivosti by malo negatívny dopad na ďalší emocionálny vývin maloletej vzhľadom k početným presunom od ranného veku. Úrad odporúča po uplynutí doby uloženého výchovného opatrenia, ktoré končí dňom 16.09.2021 ponechať maloletú v starostlivosti otca.

27. Dňa 17.09.2021 bolo súdu doručené oznámenie E., že dňa 17.09.2021 odovzdali maloletú do starostlivosti otca, bývanie ma zabezpečené na adrese Q..

28. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, a ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť, keďže Civilný mimosporový poriadok ako osobitný právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

29. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného označenia tohto opatrenia ako neodkladného vyplýva, že podmienkou je predovšetkým nevyhnutnosť takéhoto opatrenia, teda, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

30. V danom prípade súd dospel k záveru, že nie je nevyhnutné okamžite upraviť pomery tak, ako to žiada otec návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd má za to, že v predmetnej veci sa nejedná o ohrozenie najlepšieho záujmu maloletej vyžadujúce si okamžitú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov konania. Z obsahu spisu je zrejmé, že výchovné opatrenie splnilo svoj účel a o maloletú má záujem iba otec maloletej. Matka o maloletú neprejavila žiaden záujem, rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, otec žije so svojou súčasnou manželkou. Nakoľko je otec maloletej jediným zákonným zástupcom maloletej, ktorý o ňu prejavil záujem, záujem maloletej nie je ohrozený kolíziou záujmov rodičov maloletej, ktorý by mohol za určitých okolností odôvodňovať nariadenie neodkladného opatrenia. Súd toho názoru, že v súčasnosti nie je potrebné neodkladne upraviť zverenie maloletej do výlučnej osobnej starostlivosti otca, keďže túto osobnú starostlivosť matka vôbec nenapáda. Súd konštatuje, že otec maloletej v návrhu neosvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov, bezprostrednú ujmu hroziacu maloletej odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd nepovažoval za potrebné neodkladným opatrením upraviť pomery, a preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný v celom rozsahu. Súd je toho názoru, že nariadenie neodkladného opatrenia si nevyžadoval ani verejný záujem podľa § 361 CMP. Navyše v súčasnosti, už bola maloletá odovzdaná otcovi Centrom pre deti a rodiny Košice - Uralská.

31. Podľa § 29 ods. 1 CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

32. Súd zároveň rozhodol o zastavení konania vo veci samej (začatým návrhom doručeným súdu dňa 09.09.2021) z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom, ktoré bolo súdu doručené dňa 10.09.2021.

33. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

34. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy štátu, rozhoduje súd len na návrh.

35. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň nevezhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 357 a § 362 ods. 1 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 365 ods. 1 a 2 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku). Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.